

ร้านค้าชุมชนสีเขียว

องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา จังหวัดนครปฐม

พื้นที่ตำบลบางปลาส่วนใหญ่เป็นพื้นที่เพาะปลูกข้าว ประชากรในตำบลมีอาชีพทำนาเป็นหลัก ซึ่งการจำหน่ายข้าวเปลือกได้สร้างปัญหาหลายประการ อาทิ ราคาผลผลิตตกต่ำ และความชื้นสูงทำให้ราคาผลผลิตลดลง ส่งผลให้ต้นทุนการเพาะปลูกสูง ทำให้ประชาชนมีรายได้จากการเพาะปลูกข้าวน้อย ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่าย ประกอบกับสตรีในชุมชนได้เริ่มรวมกลุ่มประกอบอาชีพเสริม อาทิ การทอผ้า การผลิตสินค้าในตำบลจำหน่าย เช่น กล้วยฉาบ ไข่เค็ม เพื่อสร้างรายได้พิเศษให้แก่ครอบครัว โดยใช้บ้านของแกนนำกลุ่มเป็นสถานที่จำหน่ายสินค้า องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลาจึงได้เข้าไปสนับสนุนให้มีร้านค้าชุมชนในตำบล เพื่อจำหน่ายสินค้าภายในชุมชน

วิถีใหม่

ปี 2544 อบต.บางปลาได้ดำเนินการสนับสนุนให้จัดตั้ง "ร้านค้าชุมชนสีเขียว" เพื่อเป็นแหล่งผลิตและจำหน่ายสินค้าของประชาชนในชุมชน โดยคณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียวเป็นผู้บริหารจัดการร้านค้า

ข้อมูลพื้นฐานปีปัจจุบัน
: ปี พ.ศ. 2546

อำเภอ: บางเลน
จังหวัด: นครปฐม

ประชากร: 7,000 คน

พื้นที่: 29.09 ตร.กม.

ประเภทท้องถิ่น :
องค์การบริหารส่วนตำบล

การเลือกตั้ง : ทางอ้อม

ผลงานที่ได้ดำเนินการ

1. ร้านค้าชุมชนสีเขียวมีสมาชิกกลุ่มจำนวน 40 คน ทำหน้าที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าภายในร้านค้าชุมชนสีเขียว
2. จัดตั้งคณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียวจำนวน 9 คน เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการร้านค้าชุมชนสีเขียว มี อบต. บางปลา เป็นที่ปรึกษา และแบ่งการทำงานของคณะกรรมการฯ เป็น 5 ฝ่าย ได้แก่
 - ฝ่ายจัดซื้อ
 - ฝ่ายการตลาด
 - ฝ่ายการเงินและบัญชี
 - ฝ่ายตรวจสอบ
 - ฝ่ายการผลิต
3. จัดสร้างอาคารร้านค้าชุมชนสีเขียวจำนวน 1 หลัง สำหรับเป็นสถานที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าภายในตำบลบางปลา
4. ส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลบางปลาปลูกกล้วยน้ำว้า และเลี้ยงเป็ด เพื่อนำมาผลิตกล้วยฉาบและนำไข่เป็ดมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตไข่เค็ม
5. ฝึกอบรมการทอผ้าให้แก่สตรีในชุมชนที่สนใจ เพื่อให้สามารถทอผ้าพื้นเมืองจำหน่ายได้
6. ร้านค้าชุมชนสีเขียวเป็นสถานที่ผลิตและจำหน่ายผ้าทอ ผ้าฝ้ายประดิษฐ์ ผ้าขาวม้า ผ้าสไบ ผ้าทอพื้นเมืองไทยทรงดำ กล้วยตาก กล้วยสามรส ทองม้วน ขนมดอกจอก และไข่เค็มโอโอติน

การระดมทรัพยากร

ค่าใช้จ่าย/การลงทุน

1. งบประมาณสนับสนุนจาก อบต. สำหรับปรับปรุงสถานที่ จำนวน 100,000 บาท
2. งบประมาณกระตุ้นเศรษฐกิจ จากรัฐบาลจัดสรรผ่าน อบต. จำนวน 450,000 บาท
 - ปรับปรุงอาคารและสร้างห้องกระจก
 - กีกระดุกและอุปกรณ์ทอผ้า จำนวน 15 ตัว
 - ตู้โชว์สินค้ากระจกอะลูมิเนียม ขนาด 5.0 x 2.0 x 0.4 ม. จำนวน 2 หลัง
 - ตู้โชว์สินค้ากระจกอะลูมิเนียม ขนาด 1.2 x 0.9 x 0.4 ม. จำนวน 2 หลัง
 - โต๊ะวางสินค้าโครงขาเหล็กชุบโครเมียมบุโฟมไม้ก้ำ ขนาด 30 x 72 x 29 นิ้ว จำนวน 2 ตัว
 - ชั้นวางสินค้าอะลูมิเนียม ขนาด 2.0 x 1.5 x 0.4 m จำนวน 1 ชั้น
3. งบประมาณสนับสนุนจากสำนักพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน จำนวน 200,000 บาท
 - เครื่องอบกล้วย
 - เครื่องคั้นกะทิ
 - เครื่องตีแป้ง
 - เครื่องบรรจุภัณฑ์
 - เครื่องอบขนม
4. วัสดุก่อสร้างได้รับบริจาคจากบริษัท มหพันธ์ จำกัด เป็นเงิน 200,000 บาท
5. เงินบริจาคจากประชาชนสำหรับก่อสร้างร้านค้า 25,000 บาท
6. เงินกู้จากสหกรณ์การเกษตรอำเภอบางเลน สำหรับเป็นทุนดำเนินงาน จำนวน 60,000 บาท
7. ค่าจ้างสมาชิกกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูงช่างสอนการทอผ้า เป็นเงิน 30,000 บาท

อุปกรณ์/เครื่องมือ

1. กีกระดุกและอุปกรณ์ทอผ้า จำนวน 15 ตัว
2. เครื่องอบกล้วย จำนวน 2 เครื่อง
3. เครื่องคั้นกะทิ จำนวน 1 เครื่อง
4. เครื่องตีแป้ง จำนวน 1 เครื่อง
5. พิมพ์ทองม้วน จำนวน 6 คู่
6. พิมพ์ดอกจอก
7. เครื่องบรรจุภัณฑ์ จำนวน 1 เครื่อง
8. ตู้โชว์สินค้ากระจกอะลูมิเนียม ขนาด 5.0 x 2.0 x 0.4 ม. จำนวน 2 หลัง
9. ตู้โชว์สินค้ากระจกอะลูมิเนียม ขนาด 1.2 x 0.9 x 0.4 ม. จำนวน 2 หลัง
10. โต๊ะวางสินค้าโครงขาเหล็กชุบโครเมียมบุโฟมไม้ก้ำ ขนาด 30 x 72 x 29 นิ้ว จำนวน 2 ตัว
11. ชั้นวางสินค้าอะลูมิเนียม ขนาด 2.0 x 1.5 x 0.4 m จำนวน 1 ชั้น

บุคลากร

1. สมาชิกกลุ่มสตรีสีเขียว จำนวน 40 คน
2. คณะกรรมการบริหารร้านค้าชุมชนสีเขียว จำนวน 9 คน
3. สมาชิกกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่สูงช่าง จำนวน 1 คน
4. เจ้าหน้าที่พัฒนาชุมชนอำเภอ จำนวน 1 คน
5. ประชาชนในชุมชนช่วยก่อสร้างอาคารร้านค้า จำนวน 28 คน

ขั้นตอนในการดำเนินการ

วัน เดือน ปี	กิจกรรม	ผู้รับผิดชอบ
2544	จัดเวทีสร้างความเข้าใจแก่ผู้นำระดับตำบล เพื่อทราบการดำเนินงานและกิจกรรมต่าง ๆ ของ อบต.ได้แก่สมาชิกสภา อบต. กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และแกนนำชุมชน	อบต.
2544	จัดเวทีประชาคมระดับตำบล เพื่อระดมความคิดเห็นของประชาชน มีการเสนอให้จัดสร้างร้านค้าชุมชนสีเขียว	อบต.
2544	เขียนโครงการร้านค้าชุมชนสีเขียว เพื่อขอรับงบประมาณสนับสนุน(งบกระดานเศรษฐกิจ)	ปลัด อบต.
2544	ประสานงานขอรับการสนับสนุนวัสดุ อุปกรณ์ก่อสร้าง จาก บริษัท มหพันธ์ จำกัด	ปลัดอำเภออาวุโส อบต.
2544	ก่อสร้างร้านค้าชุมชนสีเขียว	อบต. ประชาชนในชุมชน
2545	ประสานงานสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน เพื่อขอรับการสนับสนุนอุปกรณ์ที่ใช้ในการแปรรูปสินค้า	อบต.
2545	เปิดให้ประชาชนที่สนใจสมัครเป็นสมาชิกร้านค้าชุมชนสีเขียว	อบต.
2545	จัดตั้งคณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว จำนวน 9 คน เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการร้านค้า	อบต. สมาชิกร้านค้าชุมชนสีเขียว
2545	จัดซื้ออุปกรณ์ทอผ้า อุปกรณ์แปรรูปสินค้า อุปกรณ์วางจำหน่ายสินค้า	คณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว
2545	ติดต่อสหกรณ์การเกษตรอำเภอบางเลน เพื่อขอกู้เงินเป็นทุนหมุนเวียนในการดำเนินงาน	คณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว
2545	เริ่มดำเนินงานผลิตสินค้า	สมาชิกร้านค้าชุมชนสีเขียว
2545	ส่งเสริมให้ประชาชนในตำบลปลูกกล้วยน้ำว้า และเลี้ยงเป็ด เพื่อนำผลผลิตมาเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้า	อบต.
2545	ติดต่อสมาชิกกลุ่มทอผ้าตำบลไผ่หู่ช้าง มาสอนเทคนิคการทอผ้าเพิ่มเติม	คณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว
2545	ดำเนินการปรับปรุงร้านค้า โดยการติดมุ้งลวดและกันกระຈก	คณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว
2547	ติดต่อสำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอบางเลน เพื่อขอให้จัดหาวิทยากรมาสอนเรื่องการทอผ้า การคิดลายผ้าเพิ่มเติม	คณะกรรมการร้านค้าชุมชนสีเขียว

หน่วยงานที่เข้าร่วมดำเนินการ

-- หน่วยงาน/องค์กร -- -- บทบาทความร่วมมือ --

สำนักงานพัฒนาชุมชน สนับสนุนงบประมาณ และให้ความรู้ในการจัดการร้านค้าชุมชน
อำเภอบางเลน

สหกรณ์การเกษตรอำเภอ ทำหน้าที่ให้กู้เงินสำหรับเป็นทุนดำเนินงาน
บางเลน

บริษัท มหพันธ์ จำกัด สนับสนุนวัสดุก่อสร้างสำหรับการก่อสร้างอาคารร้านค้าชุมชน

ประเมินผลความสำเร็จ

ก่อนการดำเนินการ

1. ตำบลบางปลาไม่มีสถานที่จำหน่ายสินค้าของชุมชน ทำให้ผลิตผลทางการเกษตรที่นำไปจำหน่ายได้ราคาต่ำ
2. สตรีในตำบลบางปลาไม่มีรายได้เสริมนอกจากการทำนา ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อการใช้จ่ายภายในครัวเรือน

หลังการดำเนินการ

1. ตำบลบางปลาที่มีร้านค้าชุมชนสีเขียวเป็นสถานที่ผลิตและจำหน่ายสินค้าภายในชุมชน และรับซื้อผลผลิตทางการเกษตรในชุมชนในราคาเดียวกับท้องตลาด เพื่อนำมาแปรรูปเป็นวัตถุดิบในการผลิตสินค้าของร้านค้า ทำให้ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้น ลดปัญหาการถูกกดราคารับซื้อจากพ่อค้าคนกลาง
2. สตรีในตำบลบางปลาที่เป็นสมาชิกจำนวน 40 รายมีรายได้เสริมเดือนละประมาณ 2,000 – 3,000 บาท ทำให้ครอบครัวมีรายได้เพียงพอต่อการใช้จ่าย
3. กลุ่มสามารถพัฒนาคุณภาพสินค้ากล้วยฉาบ จนกลายเป็นสินค้าหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์ที่มีชื่อเสียง

อุปสรรคและการแก้ไขปัญหา

อุปสรรค	การแก้ไขปัญหา
กลุ่มขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน	ขอความร่วมมือและการสนับสนุนงบประมาณจาก อบต. และภาคเอกชน

ปัจจัยแห่งความสำเร็จ

1. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีความชัดเจนในแผนงานและการดำเนินงาน และสนับสนุนให้ชุมชนมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน
2. ผู้นำของกลุ่มชุมชนต่าง ๆ ต้องมีวิสัยทัศน์ และให้ความร่วมมือรวมทั้งมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ
3. การได้รับความช่วยเหลือจากองค์กร หน่วยงานภาครัฐ และเอกชนในการดำเนินงานของชุมชน

ความยั่งยืนในการดำเนินการ

ระบบการดำเนินงานของร้านค้าชุมชนมีความต่อเนื่อง โดยสมาชิกในชุมชนจะส่งวัตถุดิบให้กลุ่ม ทำให้มีรายได้เสริม และกลุ่มมีการผลิตสินค้าจำหน่ายเพื่อสร้างรายได้ต่อไป และ อบต. ให้การสนับสนุนการดำเนินงานของกลุ่มด้วยดี

บทเรียนที่ได้รับ

การให้คนในชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในโครงการ ก่อให้เกิดความสามัคคี และสามารถลดความขัดแย้งของชุมชน และทำให้ชุมชนเกิดการพัฒนาเพิ่มขึ้น

ความเป็นไปได้ในการถ่ายทอดประสบการณ์

1. ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องสนับสนุนการมีส่วนร่วมของประชาชนและชุมชน
2. องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้องมีข้อมูลของชุมชนและทราบความต้องการที่แท้จริงของชุมชน
3. ชุมชนต้องมีวัตถุดิบที่เพียงพอในการผลิตผลิตภัณฑ์เพื่อจำหน่าย

แหล่งข้อมูลเพิ่มเติม

ชื่อ-นามสกุล : นายสำราญ หงษ์มีจฉาย
ตำแหน่ง : นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา
ที่อยู่ : 59 หมู่ 10 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
โทรศัพท์ : (034) 301-031, (09) 8906275
โทรสาร : (034) 301-031

ชื่อ-นามสกุล : นายมิน ทองใบ
ตำแหน่ง : ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบล
หน่วยงาน : องค์การบริหารส่วนตำบลบางปลา
ที่อยู่ : 59 หมู่ 10 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
โทรศัพท์ : (034) 301-031, (01) 9161031
โทรสาร : (034) 301-031

ชื่อ-นามสกุล : นางบุญเรือน สีเขียว
ตำแหน่ง : ผู้ใหญ่บ้านหมู่ 12
หน่วยงาน : ที่ทำการผู้ใหญ่บ้าน หมู่ 12 ตำบลบางปลา
ที่อยู่ : 140 หมู่ 12 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
โทรศัพท์ : (01) 9425239

ข้อมูลเกี่ยวกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในปีที่มีการริเริ่มวิถีใหม่ : พ.ศ. 2544

ประเภทของ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	องค์การบริหารส่วนตำบล
สถานที่ตั้ง	59 หมู่ 10 ตำบลบางปลา อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม 73130
ขนาดพื้นที่	29.09 ตารางกิโลเมตร
งบประมาณรายจ่าย	3,376,923.41 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
งบประมาณรายได้	6,117,765.08 บาท (ปีงบประมาณ 2544)
จำนวนพนักงานและลูกจ้าง	9 คน 2 คน พนักงานท้องถิ่น 1 คน ลูกจ้างประจำ 6 คน ลูกจ้างชั่วคราว
จำนวนประชากร	7,000 คน
จำนวนครัวเรือน	1,286 ครัวเรือน
รายได้เฉลี่ยประชากร	25,000 บาท
ลักษณะของเมืองและ วิถีชีวิตประชาคม	ในอดีตตำบลบางปลามีศิลปวัฒนธรรมและสิ่งล้ำค่ามากมาย อาทิ วัดบางปลา เป็นวัดที่เก่าแก่เป็นศิลปะที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยา ซึ่งมีความงดงาม ส่วนวัดเกาะแรด มีสิ่งก่อสร้างที่ล้ำค่าและควรอนุรักษ์เช่นกัน สำหรับโรงเรียนวัดเกาะแรดมีอังกะลุงซึ่งเป็นศิลปะที่เก่าแก่ ตำบลบางปลาประชากรมีชุมชน 2 กลุ่มหลัก คือ เชื้อสายไทย 70% และลาวโซ่ง (ไทยทรงดำ) ประมาณ 30% ซึ่งถือว่าวัฒนธรรมไทยทรงดำเป็นวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นที่ชาวตำบลบางปลาให้ความสำคัญ และได้ร่วมกันอนุรักษ์ประเพณีนี้โดยการร่วมจัดตั้งศูนย์หอผ้าของไทยทรงดำและเมื่อมีงานประเพณีเกี่ยวกับไทยทรงดำที่มีการจัดงานแสดงทั้งส่วนกลางและในระดับจังหวัดทุกครั้งจะมีการเชิญชุมชนไทยทรงดำจากตำบลบางปลาไปเผยแพร่การแสดงเพื่ออนุรักษ์วัฒนธรรมเป็นประจำ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพหลักด้านเกษตรกรรม คือ การทำนา ทำสวน และด้านปศุสัตว์ ได้แก่ การเลี้ยงเป็ด เนื่องจากตำบลบางปลาเป็นพื้นที่ราบลุ่มมีแม่น้ำท่าจีนไหลผ่าน เป็นพื้นที่ลุ่มน้ำทำให้ทรัพยากรดินและน้ำมีความอุดมสมบูรณ์ เหมาะแก่การเพาะปลูก ชาวบ้านที่ทำสวนนิยมปลูกกล้วยตามร่องสวน และมีการเลี้ยงเป็ดจำนวนมากในพื้นที่